

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Cur qui filium non honorificat, nec etia[m] Patre[m] honorificat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

QVÆSTIO II.

An Pater neminem iudicet?

§. 1. **C**ausalis particula enim significat probari id quod præcessit. Nempè filium viuificare quos vult, & quod huic correspondet, mortificare quos vult; Pater enim non iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio. Qui verò iudex constitutus est, in omnes, vitæ necisque habet potestatem.

Omnia omnino filio concessa hoc ipso significat, quod ne Pater quidem iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio.

Maiestatis supremum opus est iudicare: cætera enim communia subditis esse possunt, summum imperii fastigium in tribunali ponitur; filius ergo cum iudicat, Deus est.

Eleganter & Theologicè Cyrillus cap. 140. Aliud quoddam diuinum & præcipuum affert argumentum, quo se naturâ & verè Deum esse ostendit. Cui enim orbem terrarum alij iudicare conuenit quam soli Deo? quem solum ad iudicandam diuina Scriptura vocat, dicens. Exurge Deus iudica terram. Et rursus, Quoniam Deus iudex est, alium humiliat, & alium exaltat. Datum autem sibi à Patre ait iudicium, non quia potestatem hanc ipsa natura non habeat, sed per dispensationem, vt homo, in diuina potestate sita esse docet vniuersa. Quare in quantum quidem verbum Dei & Deus est, hanc potestatem naturaliter habet, in quantum autem homo factus est (quoniam ad hominem dicitur, Quid enim habes quod non accepisti?) accepisse hanc se potestatem aperte proficitur.

§. 4. De potestate iudicandi intelligendum est tali aut exercitio potestatis quæ Christo conuenit, non autem Patri. Non igitur de potestate, quam accepit filius per æternam generationem, accipiendum est. Hæc est enim eadem numero non potestate Patris. Etractio iudicandi, quæ filius iudicat, etiam Patris est. Christus verò cum iudicat secundum humanitatem, ita vt voce sonora sententiam animo conceptam exprimat, iudicat quidem, sed ad eam actionem etiam SS. Trinitas concurrat, & iudicat. Itaque dicendum est: Christum hominibus corporatis corpore apparitum esse, cum enim iudicem suum cognoscere & videre oporteat, etiam eos qui damnentur nec Deum tamen visuri sint, Christus spectabilis iudex pro tribunali sedens eos condemnabit à sinistris collocatos. Alio enim omni modo Pater iudicat, hoc modo visibili non iudicabit, sed iudicium filio dedit.

Huc pertinet quod alij volunt Patrem non abdicare se imperio, sed Christum solummodo monere, non eo modo gubernare mundum, quo illi putabant, quasi à filio separatus esset, cum non nisi per filium in carne manifestatum omnia gubernet, ac iudicet.

Augustinus etiam de forma aspectabili iudicis intelligit. Omnino est quidam intellectus verus, fortis, si quo modo eum tenere possumus, quia Pater non iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio. Hoc enim dictum est, quia hominibus in iudicio non apparebit nisi filius. Pater occultus erit, filius manifestus. In quo erit filius manifestus? In forma qua ascendit. Nam in forma Dei cum Patre occultus est, in forma serui hominibus manifestus. Non ergo Pater iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio, sed manifestum. In quo manifesto iudicio filius iudicabit, quia ipse iudicandus apparebit. Evidentius nobis ostendit Scriptura, quia ipse apparebit.

§. 5. Iudicium porrò Pater dedit filio, vni genitum generando: hoc enim ipso, quod ab æterno genitus est, iudex est omnium. Sed eo tamen modo Pater non dicitur nullum iudicare: cum indiuisa sint per-

sonarum effectiones. Alio igitur modo iudicium dedit filio hominis, vt tanquam homo sententiam pronuntiando homines iudicaret, vt Augustinus lib. 1. de Trin. cap. 13.

Pari modo de æqualitate dicendum est; qui enim filium non honorat sicut Patrem, ille Patrem negat esse, qui filium æqualem non potest gignere. Quod circa neque illi credit dicenti: Hic est filius meus dilectus.

Magna autem iniuria est æternæ veritati non credere. Nullus igitur Dei legitimus est cultus, nisi qui est citra filium. Patres obcurius, nos clarius eundem cognoscimus, neutris tamen sine filio contingit salus.

§. 6. Sic obiciunt Ariani apud Athanasium libro quarto. Si erat ipse, vt dicitur natura filius, nulla fuit necessitas accipiendi, sed iam habebat ex natura, nec laborabat eius rei indigentia vt potest filius, aut quomodo ille fieri vera de naturalis potestas Patris, qui sub tempore passionis hac verba usurpauit?

Cui respondet: generando dedisse, & vt homini, quæ infirmitates nostras suscepit. Non autem contemnit eum non habuisse aliquando, sic demonstrat: si enim vnus esset ex numero vniuersitatis, nequaquam vniuersitatis fuisset hæres: sed & quisque accepisset pro libito, & Pater dedisset. Nunc cum ipse omnia accipiat, alius est diuisusque ab omnibus, & solus proprius sui Patris. Quod autem ille voces (datum est) & (traditum est) nusquam ostendunt filium aliquando non possedisse, licitum est ex simili dictum in vniuersum hoc ipsum proficere: Ait enim Saluator: Quomodo Pater habet vitam in semetipso: ita quoque Filius dedit vitam habere in semetipso. Nam ex hac voce (dedit) iudicat sese Patrem non esse: ex isto autem dicto (ita) Filij similitudinem proprietatemque cum Patre significat. Si igitur aliquando fuisset, cum Pater non haberet: certum est etiam fuisse, cum filius non haberet. Quod si impium dictum est, primum autem illud, Patrem semper habuisse, qui, quæso, non absurdum, dicente filio, vt Pater habet, ita & filium habere, ipsi dicere, non ita ipsum habere, sed aliter?

VERSUS 23.

Vt omnes honorificent Filium, sicut honorificauit Patrem: qui non honorificat Filium, non honorificat eum, qui misit illum.

QVÆSTIO I.

Cur, qui filium non honorificat, nec etiam Patrem honorificat?

§. 1. **A**ugustinus Tractat. 19. in Ioannem. Non negligit; etsi enim Deum, omnipotentem, immensum fateatur, & colat: Patris tamen honore eum priuat, cuius nullum filium agnoscit. Verba Augustini hæc sunt: Quicquid enim aliorum nominum Deo tribuimus facit, quam si per sonarum distinctionem, & æqualitatem agnoscat. Summus enim honor est esse Patrem filij, qui Deus sit immensus, & summus honor filium esse Dei immensi, & Spiritus sancti, qui etiam Deus est principium esse.

De externa
forma iudicij
est sermo.